

חויית הקריאה

מתוך "ילדותי" לש. לוי. (הוצאת דביר, תרצ"ה, עמ' 210)

... "עלי ועל אלפים מילדי-ישראל כמותי עשה רושם עצום הרומן של מאפו "אהבת ציון". בפעם הראשונה בימי חיי קראתי רומאן. ואירע הדבר, שקריאתי בספר זה חלה בתקופה זו של שחרותי, תקופת המעבר, שהעלם שבי גבר כדי קריאה בספר שעיקרו אהבה. שוב איני יודע אל נכון, בן כמה הייתי אותה שנה, אולם אני חש עדיין סקרנות זו חריפה וקוצר רוח זה, שבו הייתי ממתין יום יום לשעת קריאה בספר. מובן, שהקסימו אותי הלשון והציורים הלקוחים כולם מעולם זה שהיה כולו עולמי אני. אולם נפשי כלתה בייחוד לגיבורה של הרומאי, לתמר. מקנא הייתי באהובה אמנון, שאלוהים אינה לו יצור כליל חשלמות כזה. טיבה האמיתי של האהבה עדיין נעול היה בפני כספר זה הנעול בשבע חותמות, ואעפ"כ הרגשתי בלבי לא קנתה שביתה השאיפה לגזול מאת אמנון את תמר שלו, אולם רוצה הייתי לאהוב אותה ולאהוב אותה כאהבת אמנון.

ספר זה היה סמל האביב בנפשי. חש הייתי על מצחי טל החרמון, ורחשתי את רחש הרוח הנושב על שלג עולמים של הלבנון. חבצלת השרון ושושנת העמקים היו קסמי לבי. אהבת ציון היתה צפורת חיי, ושיר השירים התרונן בלב".

דוגמה מובהקת של התאמת החומר הספרותי לקורא, ובעיקר עתוי הקריאה לתקופת חייו ולתקופה הסטורית. פרט מעניין: שמריהו לוי נולד בשנת מותו של מאפו (1867) — התגובה, איפוא, אינה מפתיעה.

אבל מאפו עצמו ודאי היה מופתע אילו ידע שדורות אחדים אחריו מצא ספרו קוראים נלהבים בעדה התימנית בישראל (לפי עדויות ספרנים) ושגם לידי יהודים בצפון אפריקה. הג ע הספר והם הבאו אותו הת מנת בישראל (לפי עדויות ספרנים) ושגם לידי יהודים בצפון אפריקה הגיע הספר והם הביאו אותו ארצה כדפי תנ"ך (לפי עדות הנשיא המנוח זלמן שזר ז"ל).

הביאה לדפוס
אסתר טרסי